

TÜRK DİLİ

CUMARTESİDEN MAADA HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR.

Sahip ve başmuharrir: Bilecik mebusu Hayrettin
Umum Neşriyat Müdürü: Kanan Emin

IDARE EVİ: Balıkesir Şahmehmet sokağı daire
mahsusa TELGRAF: Balıkesir Türk dili, TELEFON:
Türk dili ABUNA ŞERAHİ: Seneliği 800, altı aylığı
400, uruştur. Nüshası 3, geçmiş nüshaları 25 kuruştur

Büyük Önder

Türk Yazganlarına Bilgeliyor.

«Türk dili» tezden özüne bağlanacaktır.

Matbuat Umum Müdürlüğünden tebliğ edilmiştir:

Gazetelerde öz Türkçe yazıların başmakale yerinde konulmasını ve öteki yüzlere atılmadan yazılmasını Reiscümhur Hazretleri gazetesinde sahibi arkadaşlarından dilemektedir. Gazetenin en başındaki öz Türkçe yazı siyasi başmakale olacağı gibi gazetelerin dil inkılabına yardım olarak yazdıkları örnek yazılar da olabilir. Bu düzenin gazetelerde en uzak yedi gün içinde başlayabileceğini Reiscümhur Hazretleri arkadaşlarının öz engininden beklemektedir. (A.A.)

**

Matbuat Umum Müdürlüğünün ölçarını sevinçle karşıladık. «Türk Dili» adının eri olmak için her türlü tedbirleri en kısa zamanda alacaktır. Bugünden bütün yazganlarımızı dillerini düzeltmeğe çağırıyoruz.

Yazganlarımıza

Ulu önderimizin bilgesini Matbuat Müdürlüğünün ölçarında okudunuz. Bugünden başlıyarak katkısız ve engin öz dille yazmanızı bekliyoruz. Bundan başka gazeteğe basılmak üzere gönderilecek bütün yazıların öz dille yazılmış olmasını bugünden pudak koşuyoruz. Öz dille yazılmıyarak gönderilecek yazıların basılmıyacağını bildiriyoruz.

Yunan-Arnavutluk

İhtilâfının sebebi nedir?

Arnavutluk matbuat bürosunun neşrettiği bir tebliğ.

Tiran, 17 (A.A.) — Arnavutluk matbuat bürosundan tebliğ edilmiştir:

Besa gazetesini hususi mekteplerin devlet tarafından idaresi hakkında son ıslahatın katı surette tatbiki meşgul olarak hükümetin marifet sıhasındaki faaliyetinin busene pek mühim olduğunu, mekteplerini çoğaltılmasını, muallim kadrosunun ıslah edildiğini yazmakta ve nihayet bu kadar mühim bir ıslahatın başlangıcında ihtinabı kabil olmıyan ve ancak tatbiki sırasında görülen teknik mahiyette bazı noksanların da izale edilebileceğini memnuniyetle tespit ve müşahade etmektedir. Bu noksan akaliyet mektepleri hakkında da vaki olmuş ve bu hal ba-

zi Yunan mehafili ve matbuatı tarafından Arnavutluğun Milletler Cemiyetine verdiği 1921 beyannamesinin 6 nci maddesini ihlâl mahiyetinde göstermiye vesile olmuştur. Hakikatte Yunan akaliyeti bu maddenin mana ve şümülü de bütün hukukundan tamamen istifade etmektedir.

Açıkta

Memur buldukça yeni memur alınacaktır.

Ankara, 17 (Muhabirimizden) — Memurlar hakkında B. M. Meclisine bir lâyiha gelmiştir. Bu lâyihaya göre, açıkta kalan ve vekalet emrine alınan memurlardan [30] seneyi dolduranlar tekaüt edileceklerdir.

Açıkta memur bulunduğu müddetçe hariçten hiçbir memur alınmayacaktır.

Belçika

Kralının yevmi mahsusları

Böyükler arasında teller çekildi
Ankara, 18 (A.A.) — Belçika Kralının yevmi mahsusları münasebetile Reiscümur Hazretleri ile müşarleyh Kral arasında tebrik ve teşekkür tel yazıları teati edilmiştir.

Firka kongreleri

Bolu, 17 [A.A.] — Vilâyet dahilinde ayın birindenberi yapılmakta olan C. H. F. kazı kongreleri bitmiştir.

Atina

Gazetelerinin memnuniyeti.

Bütün gazeteleri Hariciye Vekilimizin son beyanatını memnuniyetle karşıladılar.

Atina, 18 (A.A.) — Firka farkı olmaksızın bütün gazeteler Tevfik Rüşü bey tarafından n. Outtr gazetesi muharririne vaki katli beyanatı büyük bir memnuniyetle kaydetmektedirler. Tevfik Rüşü bey bu beyanatında Balkan ihtilâfı konseyinin Dedeağaçta Bulgaristana mahreç olmak üzere bir parça arazi verilmesi ihtimalini tetkik etmiş olduğu haberini katli bir lisanla tekzip etmiştir.

Gizli nüfus hakkında

Ankara, 17 (Muhabirimizden) — Gizli nüfusların kaydı müddetinin şubata kadar uzultulması için hükümetçe Büyük Millet Meclisine bir lâyiha verilmiştir.

Tarife kanununda değişiklik yapıyor.

Ankara, 17 (Muhabirimizden) — Gümrük tarife kanununda bazı değişiklikler yapılacaktır. Buna dair bir kanun lâyihası harırlanarak Büyük Millet Meclisine verilecektir.

M. Litvinof

Moskova, 17 (A.A.) — M. Litvinof, Milletler Cemiyeti konseyinin fevkalâde jçtimandında hazır bulunmak üzere Cenevreye hareket etmiştir.

İngiliz

Kralının nutku.

Kral deniz görüşmelerinin bir muvaffakiyetli neticeye varacağı söyledi.

Avam kamarasının kapanması münasebetile İngiliz kralı bir nutuk söylemiş ve demiştirki:

— M. Dolfus, Kral Aleksandr ve M. Bartunun ölümleri dünyayı derin bir surette müteessir etmiş memleketlerine karşı benim ve bütün memleketimin derin sevgilerimizi doğurmuştur. Bu facialar Avrupanın teskinini için yapılan hareketlerde ciddi bir gerilemeye sebep olmuştur. Bu itibarla hükümetimin, uluslar arasında daha dostça münasebetleri tescil etmek ve itidal tavsiye etmek için mütelef cihetlerde yapmış olduğu yolculuk bilmez gayretleri memnuniyetle kaydetmiş oldum.

Nutukta şunlar ilâve olmuştur:

«Uluslararası ticaretini müteessir eden güç şartların devamına rağmen ulusumuzun alım kabiliyeti ve ekonomisi berkitilmiştir ve ulusal servet bundan üç yıl önce katlanılan yükleri hafifletecek derecede iyileşmiştir. Bu iyileşme ticaret sahasında devam etmektedir. Ve bundan büyük bir memnuniyet duyuyorum. Büyük Britanyanın, ihracat ticaretinin genişlemesinden bilhassa memnunum. Buna birçok memleketlerle yapılan ticaret mukaveleleri yardım etmiştir. Dahili ticaretin müteakabil tercih esasına dayanarak iki kişifından da memnunum»

Kral, üç devletin deniz muhabhasalarını muvaffakiyetli bir netice elde etmektedir. Böylece dünya, son yıllarda alâkadar devletler tarafından serbest bir surette yapılan uluslar arası taahhütlerle faydalı bir surette önüne geçilmiş olan hudutsuz bir silah rekabetsinden kurtarılmış olur.

Kral bundan sonra oğullarının dominyonlar ziyaretlerinden Ter Növün idaresine [Devamı ikinci sayfada]

Cümr

Reislik umumi katipliği

Hasan Rıza bey umumi kâtip tayin edildi.

Ankara, 18 (A.A.) — Açık bulunan Riyaseticümur umumi katipliğine vekaletinde bulunan Riyaseticümur Hasan Rıza beyin tayini İra Vekilleri Heyetince tasvip ve kabul edilmiştir.

Sanayi Sergisi.

Dün kapanan sergiyi doksan bin yurtdaş gezdi. En çok beğenilen pavyon tasarruf cemiyetinin pavyonudur.

Ankara, 18 (A.A.) — 934 sanayi sergisi dün akşam saat 20 de kapanmıştır. Sergiyi sekiz bini ilk, lise, orta ve yüksek mektep talebeleri olmak üzere doksan bin kişi ziyaret etmiştir. Sergiyi gezenlerin en çok

dikkatlerini çeken pavyonların başında milli iktisat ve tasarruf cemiyetinin tertip ettiği Lozandan önce ve sonra pavyonudur. Bu pavyon bir müddet daha kaldırılmıyarak halkın istifadesine açık bulunacaktır

M. Hitlerin Sözleri.

Alman Devlet reisi Almanyanın harbin dehşetini anlamadığını zannetmek deliliktir, diyor.

Paris, 18 [A.A.] — Maten gazetesi M. Hitlerin bir beyanatını yazmaktadır. M. Hitler kendisiyle görüşen bir Fransız mebusile Paris belediyesi azasından bir zatta demiştir ki:

— İki millet arasında sui tefehüm mevcut ola-

maz. Hali hazırdaki müşkülât Sar meselesinden ileri gelmektedir. Almanyanın harbin dehşetini anlamadığını zannetmek tam bir deliliktir. Eğer Fransa ile Almanya anlaşılarsa bütün Avrupada ekonomik vaziyet düzelecektir.

Bern

Sefirimiz İsviçre kralının yemeginde bulundular.

Cenevre, 18 (A.A.) — İsviçre Reiscümuru ve refikaları dün öğle yemeğini Berndeki elçimiz Cemal Hüsnü beyle yemişlerdir. Bu yemekte İsviçre Hariciye Nazırı ve Berndeki bazı elçiler de bulunmuşlardır.

Başvekil

Paşa Kâzretleri Edirnenin kurtuluşunda bulunacaklar.

Ankara, 18 [Muhabirimizden] — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri Edirnenin kurtuluş bayramında bulunmak üzere 25 ikinciteşirinde buradan ayrılacaktır. Kendilerine Dahiliye Vekili de refakat edecektir.

Tayfon Felâketi.

Tayfondan iki yüz kişi öldü. Bir milyon iki yüz elli bin dolar zarar var.

Marilla, 18 (A.A.) — Son Tayfonda bütün Filipin adasında 236 kişi ölmüştür.

Hasar miktarı bir milyon yüz elli bin dolar tahmin edilmektedir.

Londra Görüşmeleri.

Müşkilâtın Sebebi Nedir?

Japonya deniz kuvvetlerindeki nispetin kaldırılmasında ısrar ediyor.

Japon Times yazıyor:

Londrada bugün toplanmakta olan deniz işleri ihzarı görüşmelerinin ne netice vereceği henüz malum değilse de üç devlet arasında mevcut bazı esash ihtilâflar görüşmelerin muvaffakiyetini şüpheye düşürecek mahiyettedir. Şimdiki halde bugün dünya efkârı umumiyesi yalnız Japonyanın müsavat talebini görüyor. Bunun yanında yine Japonya tarafından yapılan deniz silahlarının mütesavijen azaltılması teklifini nazarı itibara almıyor. Japonyanın böyle bir tekliften maksadı dünya harp gemileri tonajını azaltmak ve bu suretle ileri gelen devletleri aşırı bir

masraftan kurtarmaktadır.

Japonya müsavat talep eden gemilerin adedi, top miktarı ve top hacmi gibi tam bir müsavat istemiyor; çünkü her memleketin kendi ihtiyacına göre gemilerinin cins ve hacmi değişebilir. Yalnız Japonyanın ısrar ettiği bir nokta varsa o da: Vaşington konferansının tayı ettiği nispete Japonyanın ilelebet muvafakat edemeyeceğidir. Japonya tonaj tevziatında daha büyük bir elastikiyet istiyor.

Japonyanın deniz kuvvetlerindeki nispetin kaldırılmasında ısrar etmesinin sebeplerinden biri de, bu sistemin milli emniyeti edememesidir.

Yabancı gazeteler:

Orta Avrupa

Meselesi bugün yalnız iktisadi bir surette halledilebilir. Zira umumî sebepler iktisadi sahada bulunuyor.

Nues Wiener Tagblatt, ikinci teşrin sayısında «Yeni Orta Avrupaya giden yol» başlığı altında bir yazı basmıştır. Bu yazının tercümesini sütunlarımıza koyuyoruz:

— On senedenberi Elemer Hantos, sözleri ve yazıları ile yeni, daha iyi ve yaşamağa daha ziyade kabiliyetli bir orta Avrupa uğruna çalışmaktadır. Mumaileyh bu yoldaki gayretlerinin ilmi esaslarını bir takım yazıları ile neşretmiştir. Onun bu yazıları yavaş yavaş bir iktisadi birlik sistemi kurmuştur. Muayyen hedef ve plânları ihtiva eden bu sistemi programlı feraziye ve mütearifelere istinat eden şekli ile geniş muhitlere tanıtmak vazifesi mumaiylehin bugünlerde intişar eden yeni eserine düşmüştür.

Hantosun muhtelif tali şubelerdeki ilmi mesaisine ait evelki yazılarında ortaya atılan fikirler bu aralık program mahiyetinde kalmaktan çıkarak bir dereceye kadar Realite olmuştur. Bununla beraber onun koyduğu hedefler karşısında yine daima basit bir ticaret mukavelesi aktedebilmek için izale edilmiş lâzımgelen müşkülâta işaret edilmektedir. Binaaleyh burada ileri sürülen yüksek plânların tahakkuk etmesi nasıl beklenebilir? Fakat siyasi ve iktisadi birliklerin tarihi bize hemen her birliğin daha teşekkül etmezden kısa bir zaman evel hulyavi ve teşekkülünden kısa bir zaman sonra tabii görüldüğüne dair mükerrer hakikatler göstermektedir. Birliğin tahakkuku ekseriya tedricî bir yakınlaşma ile vukubulmaz, bilakis partilerin düşmanlığı, birlikten evel en son haddine yükselmiş olur. Bu görüş zaviyesinden bakılınca orta Avrupadaki vaziyetin anlaşılmağa elverişli ve olgun bir hale gelmiş olduğu artık hiç şüphe götürmez. Hantos bu hususta takip edilecek yollar ve muhtelif vasıtalar bahsinde ayrı ayrı görüşler ve fikirler olabileceğini teslim ediyor. O, patentli bir hal tarzı teklif etmiş değildir, onun iktisadi siyaset sistemi aşağıdaki direkler üzerine kurulmuştur; ticaret politikası, sanayi politikası, ziraat politikası, münakalât politikası, ve para politikası. Plânın ticaret politikası kısmı, orta Avrupanın küçük devletleri ile bunlarla hem hudut olan büyük devletler arasında menfaat tevazünü noktasına uyanır. Almanya, İtalya ve Lehistan kendi aralarında bir ticaret politikası akti suretile yapacakları bir birlik yüzünden tahdidata maruz kalmıyacağına dair ellerinde bir teminat bulundurmaları istiyorlar. Hantos, Tuna devletlerinden, kendi aralarında

daki müteakabil münasebetlerin takviyesinin onları Avrupa cemiyetinin daha kötü değil, daha iyi azaları meyanına sokması beklenebileceği fikrindedir.

Hantos plânının sanayi politikası kısmı muhtelif istihsal şubelerinde teşkilât yapmak yolu ile harp ve Antarchie yüzünden orta Avrupanın tahrir edilmiş olan beynelmilel mesai taksimatını ve fiyat teşekkülünü tekrar tesis etmek gayretindedir. Sanayide beynelmilel birlikler, iktisadi dağılımın önüne geçmek için elverişli bir vasıta gibi görülmektedir. Alman sanayiinin orta Avrupadaki faik mevkii dolayısıyla sınaî menafi birlikleri yaratmak, Orta Avrupa Sendikaları teşkil etmek işleri ilk sırada Almanyadan başlamak lâzım gelir.

Plânın Ziraat politikası kısmında, orta Avrupa ziraatı buhranın hususiyeti eski mütehit istihsal ve istihlak sahasının ortadan kalkmasında ve ziraatin daha ziyade köylü bir şekil ve usule tabi bulunarak deniz aşırı memleketlerde istihsal masarifini bir hayli aşağı düşürmüş olan teknik terakkiyat ile muvazi gidememesinde aramak lâzım geldiği ispata çalışılmaktadır. Ziraat Devletlerinin maruz buldukları ve daima artan ihracat müşkülâtlarına kendi mahsullerinin ihracı için itilâf yolu ile müessir bir tarzda karşı koymak ve Deniz aşırı emtianın gasp etmiş olduğu iç pazarı tekrar kazanmak tabii bir arzudur. Bu arzuların tahakkuku için ziraat buhranının orta Avrupa bir hal tarzı olarak bir taraftan ziraat devletlerinin birlik hareketleri diğer taraftan da satıcılar ve alıcıların orta Avrupa teşkilâtı yapmaları teklif edilmektedir. Münakalât politikası sahasında Hantos, bütün münakale vasıtalarının hedefini bilir müşterek tesir ve faaliyetleri lüzumunu tavsiye ediyor. Demiryollarında vahdet ve iştirak bilûmum orta Avrupa demiryolları idarelerinin Alman demiryolları idareleri birliğine celbedilmeleri suretile elde edilebilir. Alman demiryolları idareleri birliğinin az bir müddet evel ismini, (Beynelmillel birlik) diye çevirmeğe karar vermiş olması keyfiyeti de bir kolaylık teşkil etmektedir. Demiryollarından başka orta Avrupada büyük bir iktisadi rol oynayan ve milletleri yekdiğerine bağlayan deniz ve nehir yolları da, Orta Avrupa seyrisefain teşkilâtında müşterek noktâ nazarlara yer verilmesini icap ettiren bir husustur.

Orta Avrupa münakalât sisteminde Tunanın hâkim mevkii, orta Avrupada Tuna havzası

Gümrük Tamimi

Amerikan kaput pezleri ve Japon kumaşları

Ankara, 17 [Muhabirimizden] — Amerikan kaput bezleri ile Japon bezleri adını taşıyan kumaşların kararsız gümrük dokumaları tarifesine tabi tutulmaları muvafık görülmüş ve gümrükler umum müdürlüğünden alâkadarlara tamim edilmiştir.

idama mahkûm zenci

Nevyork, 17 (A.A.) — Alabama temyiz mahkemesi 7-12-934 tarihinde idam edilecek olan zenci Petterson ile Marrisinin idamlarını teciile karar vermiştir.

Karaya oturan vapur.

Trapzon, 17 [A.A.] — Alman bandıralı Angorya vapuru bu sabah liman içinde sahile yakın bir yerde karaya oturmuştur. Vapur kendi vesaitile kurtulmağa çalışmaktadır. Süvari vapurun kurtulacağını söylemektedir.

sahaları arasında bir nehir yolu şebekesi kurmağa arzuya değer bir mahiyette göstermektedir. Bir orta Avrupa posta birliği tesisi orta Avrupada aynı ve müsavi posta ücreti orta Avrupa milletlerinin cihan posta birliği çerçevesi dahilinde posta münasebetlerinde daha sıkı bir iştirakleri mettehit bir münakale plânının istilzam ettiği şeylerdir.

Para politikası sahasında Hantosun plânı mevcut döviz nizamlarının yıkılmasını ve müşterek bir kara vahdet ve devlet bankalarının kooperasyon yoluyla orta Avrupa para kartelinin tesisini tavsiye etmektedir.

Burada kısaca işaret ederek geçtiğimiz plânlar rralite bakımından ciddiyetle tetkike değer mahiyettedir. İktisat meseleleri üzerinde ciddiyet ve itina ile ve soğuk kanlılıkla düşünmek, vaziyeti islah için birliğine faideli ve yegâne mümkün olan metottur.

Hantosa, göre orta Avrupa meselesi bugün yalnız iktisadi bir surette halledilebilir, zira umumî sebepler iktisadi sahada bulunuyor ve galiplerle mağlûpları müşterek vasfa tabi tutan sefalet, iktisadi sefalettir. Fakat haklı olarak ümit edebiliriz ki malûl ve iktisadi bir hal tarzı siyasi gerginliği hayli gevşetecek ve siyasi başlıca meselelere tedricen vuzuh verecektir. Hantos siyasi başlıca meseleleri eserinin bundan sonrakî cildine mevzu olarak almak niyetindedir.

ŞEHİR VEMÜLHAKATTA

Valimiz

Birkaç güne kadar geliyor.

Bir müddettir Ankarada bulunan vali ve belediye reisiimiz Salim beyin birkaç güne kadar avdeti beklenmektedir.

Berat gecesi

İkinci teşrinin yirmi ikinci perşembe günü akşamı (yani cuma gecesi) leyleli beratır.

Uzun Hasan dün adliyeye verildi.

Bir kadın meselesinden dolayı iki kişiyi yaralayan Bursalı fırıncı uzun Hasan dün mevcuden adliyeye verilmiştir. Yaralılarından biri ağır hasta olarak hastahane yatmaktadır.

Dünya zeytinyağı istihsalâtı

Türkofisinin aldığı malûmata göre bu yıl dünya zeytinyağı istihsalâtı 650,000 ton tahmin edilmektedir. Dünya zeytinyağı istihsalâtı ise 450 500 bin ton arasındadır. Başlıca zeytinyağı istihsal eden memleketlerin bu yıl rekoltelei şöyle tahmin edilmektedir:

İspanya 350,000 ton, Yunanistan 100,000 ton, Cezair ve Tunus 60,000 ton.

Cezair ve Tunus daha ucuz fiyat teklif etmekte olduğundan bilhassa en mühim zeytinyağı müşterimiz olan İtalya piyasasında bu memleket malları Türk malları ile şiddetli rekabet etmektedir.

M. Herriot Domerği Yıktı

«Le Temps»den: «Birleşmiş komünistler ve Sosyalistler, «Demokrasi hürriyetleri memleketinde» Faşizm kurmak istekle ittiham suretile M. Doumerguein kredisini ilk olarak kırmışlardır. Bu ittiham ne kadar esassız olursa olsun radikaller arasında yavaş yavaş tesir yapmıştır. Manzum Gaston Doumergue, sosyalistler reisi Leon Blum tarafından yapılan itham üzerine radikal hâkimler tarafından mahkûm edildi. Bu münasebetle de-

Sındırğının Bir Derdi

Doktorsuz Bir Kaza!

Sındırğılıların yegâne derdini doktor meselesi teşkil ediyor. Sındırğıda tütünler tamamen satılmış gibidir.

Sındırğı, 18 (Hususi muhabirimizden) — Sındırğıda bu sene tütün satışları halâk yüzünü güldürmüştür. [Glen] ve [Geri] Amerikan kumpanyaları [85] kuruş kadar tütün almışlardır. İstanbullu Ali ağa zade Raif ve şeriki kumpanyasına mübayaa eden Ali Zühtü bey de külliyyetli mübayaat yapmıştır. Ali Zühtü beyin ötedenberi memlekete ettiği hizmet bütün halkça minnet ve şükranı mucip olmaktadır. İnhisar idaresi de Cint ve Karagör ve Küçükbükü köylerinden mübayaat yapmaktadır. Sındırğıda hemen tütün kalmamış gibidir. İnhisarlar başeksperi Halil Nedim beyin yakında buraya gelip mübayaata girişmesi vereceği ve mütebakı kalanları da alacakları söylenmektedir.

Zürra tohumunu ekmektedir. Bu sene tütün zeriyyatının fazla olacağı şimdiden hazırlanan [fidan] teşkilâtından anlaşılacaktır.

Doktorsuz bir kaza

Sındırğının en birinci şikâyet ve derdi doktorsuzluktur. Kazada doktor ve sıhhiye memuru ve eczahane yoktur. Evlenecek (çiftler) çok masarife girerek Balıkesire kadar

Sındırğılılar bu yola çok merak etmektedirler. Yıl larca yolsuz kalan bu kaza ediyorklar. Sındırğı ile Simav köy rüsü arası da halâ yapılmamıştır.

İngiliz Kralının Nutku

[Üst tarafı birinci sayfada] — ait kanunu kabulünden, Hindistanın müstakbel idaresi için iki meclis tarafından yapılan tavsiyelerden bahsetmektedir.

mokrasilerin vefasız oldukları söylendi. Bu bir nevi tarihi fatalizme tabi olmak demektir. Çünkü M. Doumergue bir milletin vefasızlığına kurban olmuş değildir. O Firkaların körçesine ihtirasına ve bilhassa radikal firkasının bugünkü kör ihtiraslarına kurban olmuştur. Naderse desin, ne düşünürse düşünsün, vicdanında nasıl bir acı duyarsa duysun M. Doumerguei, yikan M. Herriotdur. M. Herriotnun, bu hareket tarzının «Firkasına karşı vazifesini yaptı» diye doğru gösterilmek istenecektir. Zaten Fransızların M. Doumer-

gitmek mecburiyetinde oldukları. Halk yüksek kükümetimden bir doktor istiyor. Vebunu bekliyor.

Belediye reisi

Yeni belediye reisi Ali ağa zade Mehmet bey şimdiden faaliyete koyulmuştur. Kasabanın meca sularının demirburu içersine alınması ve yangın tulumbası getirilmesini tabii temine almıştır.

Sındırğı yolu

Sındırğı ile Bigadiç arasındaki geçen sene yapılan (karayokuş) beş kilometrelik yer kâmilen bozulmuştur. Birkaç yağmur yağarsa bu yoldan mübayaat ve ubur münkaatı olacaktır. Memleketin birlerce lirası giden bu yoldan bir sene zarfında bozulmuş cidden acınacak bir yerdir. Yolun üzerine kum yerine hendeklerdeki yapışkan toprak atılmış şimdi ise bu topraklar çamur şekline girerek gösenin kırma taşlarını söküp çıkarmıştır. Nafia idaresinin nazarı dik katini celbetmek lâzımdır. Sındırğılılar bu yola çok merak etmektedirler. Yıl larca yolsuz kalan bu kaza ediyorklar. Sındırğı ile Simav köy rüsü arası da halâ yapılmamıştır.

YURTDAŞ

NASIL İKTİSATÇA YARI MÜSTEMLEKELİKTE KURTULUP ERKİN BUDUN İKTİSADINA GEÇİYORSAK DİL SAVAŞINA DA KÜLTÜR MÜSTEMLEKELİĞİNDEN ÇIKIP BUDUN BÜTÜNLÜĞÜNE GİDİYORUZ.

Yazı Müsabakası

-17-

Kırılmış Deri.

«Tamahkâr, yurduna yardım etmekte, malından olmamayı menfaatine daha uygun bulur.»

Karısı Halil ağayı sokak kapısından karşılayarak:

— Nerde kaldın efendi. Baryam namazı kılınalı çok oldu dedi.

Halil ağa:

— Camiden çıkınca acık bizim olanın mezarına oradım Cevabını verdi. Karısı:

— Geç oldu, kurbanlık da ha...

Halil ağa karısının ağzından lafı kaptı ve:

— Ali, Ali nedesin ülen? diye bağırdı.

Bu anda dış bahçenin kapısı açılarak, ufak, sıska, kuru yüzlü, kuşaklı çarıklı bir çocuk görüldü ve:

— Ne va? dedi.

— Ağlında aşam ayırdım koçu getimemişsin ye. Ha çabık git geti, diye çocuğu azarladı.

Kapı açıldı, içeri, bir koçun buynu zundan sürüklemekte olduğu halde, Ali girdi. Koçun tüyleri kirden esmerleşmişti Sağ art ayağı kırık, sol buynuza da sağ ayağının akıbetine uğramıştı.

İki adımda bir zorla duruyor ve şiddetle soluyor, öksürüyordu. Sonra topallıya topallıya yürüyor; daha doğrusu zorla sürükleniyordu.

Bunu gören ve:

— Hadi efendi bu kurban olur mu? Diyen karısına karşı Halil ağa kaşlarını çatarak:

— O bile fazla. Şimdi işle kesat (sonra Aliye dönerek) Hadi çukuru kaz bakam dedi.

Halil ağa, her kurban baryamına, ya bir hasta koyun, ya bir hasta koç ke serdi. Halbuki beş yüze yakın koyunu vardı.

Yoksullara bir parça hayır dağıtır; karısının ısrarı üzerine bunlar da kendi çobanları olurdu.

Dağıtırken karısı:

— Yahu künah şunun biraz etinden de ver. Dedikçe:

Kaşlarını çatarak:

— Sen garışma cevabını

verirdi. Köylüler onunla «hak için kurban, küp için kavurma yapar» diye alay ederlerdi.

**

Çukur kazılmıştı. Halil ağa çeketini çıkardı, kollarını sıvadı. Koçu üç ayağından bağlayarak çukurun yanına yatırdı. Tek bir getirerek bıçağı, ya vaşça ileri son hızla geri, sürdü. Çukurun içi ni beyaz kırmızı bir kan doldurdu.

Halil ağa küçük Alinin yardımile koçu asma çardağındaki çengele asarak yüzmeğe başladı.

Yüzmüş bitirmişti ki, k pı çalındı. Halil ağa:

— Kimo. Diye bağırdı ve kapıya gitti. Korucu gelmişti.

— Kurban derisini ve bakam Hâlla dedi.

Halil ağa:

— Daha yüzmedim. Cevabını verdi.

Kapıyı kapadı:

— Nası hatırma gelmedi, nası hatırma gelmedi. Keşki kesmedim diyedim. De-seymişim, bana o deriden iki lira vadı diye homurdandı, karısına:

— Beri bak koyun makasını getirsene bure, dedi ve sonra yine homurdanmaya başladı.

— Hiç olmasa yününü alayım. İki oka yün iki iki oka yündür. O da en aşa bi lira ede.

Makası eline alarak yüzülmüş deriyi kırkıya başladı.

**

Korucu bağıryordu:

— Hâlla yüzdün mü?

Halil ağa da cevap verdi: — H varyom ha kırkığı deriyi eline alarak kapıya gitti.

Korucu:

— O Hâlla bitanemi kest, sana biş tane farz.

Buna Halil ağa, birşey söylemeye ek kapıyı kapadı.

Köylü Oğlu

Şehir Sinemasında

Bu akşam

Film zevkinin tam tekâmülü sayılan

BUDAPEŞTE
ISKANDAL

Müessili:

FRANZISKA GAAL

Bu filmün müessisinin güzelliği sanatındaki emsalsizliği, filmün bidayetinden sona kadar seyredenleri zevk ve neşe içinde bırakmaktadır. Bu film genç ve sevimli olduğu kadar da kudretli olan «Franziska Gaal» in her gösterildiği yerde büyük alaka ve takdirler celbeden en güzel eserlerdendir. Filmdeki ihtişam mevzuundaki canlılık ve nefis musiki filmün kıymetinin bir kat daha takviye etmektedir. Bu nefis ve neşeler saçan filmi görmek fırsatını kaçırmamanızı tavsiye ederiz.

İ L Â V E T E N

FOKS DÜNYA HABERLERİ
Oyuna tam saat 8 de başlanacaktır

PEK YAKINDA

Sabırsızlıkla beklediğiniz

Gizli Kuvvetler

Balıkesir Satın Alma

Komisyonundan:

Balıkesir kıtaat efradının ihtiyacı için 20 şer bin kilo lâhna, pırasa, ispanak ve 3 bin kilo karnıbahar, 5 bin kilo kereviz, 500 kilo beyaz peynir, 400 zer kilo kaysı ve vişne, erik reçeli 24-2. Teş. -934 tarih Cumartesi günü saat 14 den itibaren açık indirme suretile satın alınacaktır. Taliplerin şartnameleri görmek için her gün ve arttırıma iştirak için de yüzde yedi buçuk muvakkat teminatlarla birlikte arttırma günü muayyen saatte kolordu satın alma komisyonuna müracaatları. 4 - 243

Daimî Vilâyet
Encümeninden:

Balık-sirde evelce yanmış olan Mitat Paşa mektebinin keşifname ve şartnamesi mucibince mübrem aksanının yeniden inşası 3 Kânunuevel 934 tarihine müsaidif Pazartesi günü saat 15 te Vilâyet makamında müteşekkil Encümeni vilâyette açık ksiltme ile verilmek üzere münakasaya konmuştur.

Bu inşaatın bedeli keşfi 3990 lira 70 kuruş ve teminatı muvakketesi 300 liradır. Münakasaya meslek haysiyet ve itibarı malisine itimat olunan ve belediye ve ya devairi saireye ve yahut serbest olarak birkaç betonarma binayı bilâ münazaa metin olarak vücade getirmiş olduğuna dair vesika ve ticaret odasına mukayyet olduğuna dair makbuz ibraz eden mühendis, mimar ve kalfalar iştirak edebilirler. Bu suretle talip olanlar yevmi mezkûrda vakti muayyeninde vesaiki mezkûre ve teminatı muvakkate makbuz veya mektuplarla makamı vilâyette müteşekkil encümeni vilâyete ve bu hususta malûmat edinmek ve bilâ bedel şartname suretini almak ve plânı görmek istiyenihale gününden evelki günlerde Encümeni vilâyet kalemine müracaat etmeleri ilân olunur.

(262)

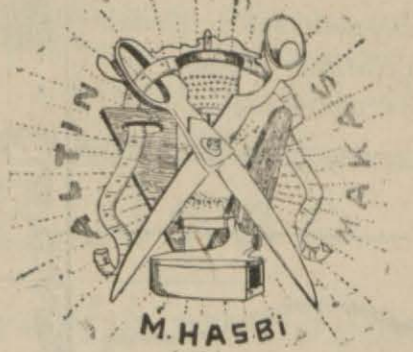
Daimî Vilâyet
Encümeninden:

Balıkesir Sıhhat dairesi ihtiyacı için 500 liralık kinin münakasaya vaz ve müddeti temdit edildiği halde şerait dermayanı suretile talibi tarafından teklif ettiği bedel haddi lâyük görülmeyişinden 3 - kânunuevel 934 tarihine müsaidif pazartesi günü saat on beşe kadar bir ay zarfında pazarlıkla verilmesine karar verilmiştir.

Talip olanların teminatı muvakkatelerile birlikte yevmi mezkûrda Encümeni Vilâyete gelmeleri ilân olunur.

(244 - 1)

ALTIN MAKAS

Üç buçuk sene Almanyada tahsil etmiş sanatın bütün inceliklerine vakıf Berlin terzi akademisinin aliyyülâlâ derecede makastarlık şhadetnamesini ve ayrıca şeref diplomasını haiz

MUHARREM HASBİ

Erkek ve Kadın terzihanesi

Makastarı bulunduğum hanımlar terzihanesinin imal ettiği manto, tayyur ve balo elbiselerini görünüz. En zarif geyinmiş hanımefendiler, en şık geyinmiş beyefendiler Altın makasın muhterem müşterileridir. Modellere muvafık olmaları ve sevilmiyen elbiseler derhal tatbik edilir.

Güzel ve pahalı olan kumaşlarınızı yalnız ALTIN MAKASA biçiriniz.

Çünkü 18 senedir hali faaliyette bulunan Altın makas atelyelerinde şık biçilmiş zarif dikilmiş elbiselerinden şikâyet eden görülmemiştir.

Erkek atelyesi postahane sokağı No. 50

Hanımlar atelyesi Karaoğlan mahallesi ikneci sokağı No. 24

C. H. F. Vilâyet idare

heyeti riyasetinden:

İhaleleri feshedilen fırkamızın Balıkesir vilâyet merkezine ait Keremköy hududu dabilindeki iki parça zeytinlik (50) elli bin lirada ve Edremit, Ayvalık, Burhaniye fırkamıza ait yedi parça zeytinlik (20) yirmi bin lirada talibi üzerindedir.

24 - Teşrinisani - 934 cumartes günü saat saat (16) da Balıkesir vilâyet fırka merkezinde pazarlıkla ihaleleri ıera kılınacağından taliplerin tayin olunan gün ve saatte müracaatları lüzumu ilân olunur. (265)

Balıkesir Evkaf

Müdürlüğünden:

Edremit kazasının Edremit merkezile Zeytinli ve Kızıl keçili mntakasındaki mazbuta ve mülhaka zeytinliklerin 934 mahsulü on gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. İhalesi 21-11-934 çarşamba günü saat 15 de icra edileceğinden talip oluların yevmi mezkûrda Edremit Evkaf dağresine müracaatları ilân olunur. (258 - 2)

Londra Görüşmeleri Ve Japonya

(Üst tarafı birinci sayfada)
Japon teklifleri Amerika ve İngiltereye, mülâyım gelmiyebilir, fakat bu vaziyet Japonya'nın dostluktan ayrılan bir zibniyet taşıdığına delâlet etmez. Teknik sahada hemen hemen hiç bir anlaşmanın elde edilemeyeceğine kanaat. Mamafih silâhsızlanma itilâfının en büyük gayesi, milletlerin sırtına daha fazla yük ilâvesinin önüne geçmek ve sulh davasına hizmet etmektir. Yalnız son zamanların tarihi gösteriyor ki, teknik eksperlere fazla salâhiyet verildiği takdirde münakaşalar ve müzakereler daima muvaffakiyetsizlikle netice veriyor.

AVUKAT

H. Tefik - Sadık
DAVAVEKİLİ
YUSUF KENAN

Yazıhanesi hükümet caddesinde Ahmet çeşmesi karşısında Merkez ve kazalarda her nevi dava kabul ve suratle neticelendirilir.

Doktor

Memduh Ahmet

ÇOCUK

hastalıkları mütehassısı.

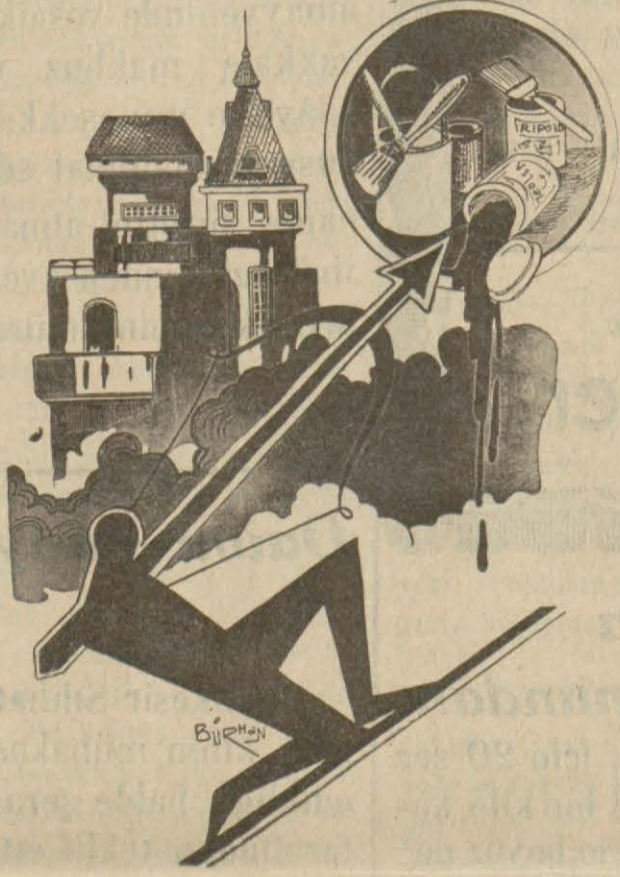
Muayenehanesini postahane civarında Zemen sokağına nakletmiştir.

Halkevi Riyasetinden:

Halkevimizin kurslar şubesi tarafından halka mahsus serbest ye meccani okuma yazma bil-meyenlerle az bilenlere mahsus olmak üzere Ali Şuuri nektebinde (15) Teşrinisaniden itibaren gece dersleri vermeğe başlayacaktır.

Yurtdaşlarımızın mezkûr mektep Başmuallimliğine müracaat ederek kayıtlarını icra ettirmeleri ilân olunur.

İstifadenizi Düşününüz!

Bina yaptırmak mı istiyorsunuz? İlk defa ticarethanemize uğrayınız. Binanızın ikmalî için bütün levazım mağazamızda mevcuttur.

Demir, hırdavat, cam, çimento, pulluk ve zinciralâtu bulunduğu gibi yakın zamandan beri satmağa başladığımız her nevi yağlı ve badana boya ve yağlarının temiz ve birinci cinsinden olması müşterimizi memnun etmiştir.

Her nevi ölçü ve tartı aletleri de satılmaktadır.

Saraçlar başında boya ve hırdavatçı
Cumalı Hasan

Sihhat ve İctımı muavenet müdürlüğünden:

Balikesir Doğum ve çocuk bakımevi

1 - Vilâyetin merkez ve mülhakatı, şehir ve köyleri ahalisinden müracaat eden gebelerin tabii ve müşkülâtı her nevi doğumlarını ve alelumum kadın ameliyatlarını müessesede meccanen yapar. Çocuk düşürmek tehlikesinde bulunanları da kezalik meccanen yatırarak tedavi eder.

2 - Süt çocukları ve iki yaşına kadar olan küçük hasta yavruları dahi müessesede yatırarak her zaman meccanen tedavi eder.

3 - Süt çocuklarının bakım tarzları bakımında müstakbel validelere ve gebelik esnasında vukuu melhuz arızalara karşı tatbiki lâzım gelen tedavi ve tedbirlerin alınmasını da gebelere öğretmek üzere dersler verilir.

4 - Cumhuriyetimizin Balikesire bahşeylediği faydeli ve hayırlı müesseseden muhterem halkımızın istifadeye koşmaları lâzımdır.

TÜRKDİLİ Neşriyatından: Çocuklar için.

Yazan: Mehmet Cevdet

Hayat bilgisine uygun olarak yazılmıştır. Her kitapçıda satılır.

Okuyucularımıza Bir Kolaylık.

Aşağıya bastığımız rehber tablo halkımızın her tülü ihtiyaçlarını en rahat, en eyi, en ucuz ve en sağlam şartlarla nerede, kimlerden karşılayabileceklerini gösteriyor.

Rahat bir otel istiyorsunuz.. Hangi oteli tercih etmelisiniz?

Hangi bakkalda temiz mal bulunur?

Nerede eğlenebilirsiniz?

gibi türlü suallerin cevaplarını bu tabloda arayınız..

TRİKOTAJ: Mehmet Servet örme evi, Kuvayi milliye caddesi numara: 98

KIRTASIYE: Mustafa Fehmi. Hükümet caddesi postahane sokağı.

O T e L : kaptan zade Otel .. Kuvayi milliye caddesinde..

A V U K A T: Emin Vedat bey... Hükümet caddesinde. Sadık ve Hacı Tefik beyler. Hükümet caddesinde Ahmet çeşmesi karşısında

Hukuk evi avukat Tefik - Eyup Sabri Hükümet caddesi

G A Z İ N O: Merkez krathanesi: Paşa camii caddesinde.

B E R B E R : Moda berberi Sabri bey. Hükümet caddesinde.. Darbalı oteli altında.

Yeni berber İbrahim efendi: Hükümet caddesi Yıldız Karaathanesi karşısında.

LOKANTA: Sabri Lokantası: Şah Mehmet sokağı numara 18

B A K K A L: Balık pazarı bakkaliyesi. Osman Nuri. Paşa camii caddesinde.. Meyhane boğazında.

Bandırma bakkaliyesi Ahmet Hilmi efendi. Bilümümçükler, konserve ve şeker çeşitleri.

T E R Z İ : Mustafa bey.. Postahane sokağı No. 47 Terzi ve örücü Celâlettin bey. Kuvayi milliye caddesi No. 163

TUHAFIYE: Yeni çeşit tuhafiyeci Kadri bey.. Alendard zade.. Kuvayi milliye caddesi No: 48

ŞEKERCİ : Ahmet Nuri efendi: Balikesirin en eski şekerçisi. Hükümet caddesi, postahane sokağı numara: 24

İstanbul-İzmir şekerçisi M. Reşat. Hükümet caddesinde şehir sineması altında.

MANİFATU? Tavşanlılı Zade Fahri bey. Fantazi manifatura ve kumaş mağzası. Kuvayi milliye caddesi numara: 52

KAŞE

K O N I N A

Grip
Baş ağrılarına
Diş ağrılarına
Romatizmaya

Yegâne ilaçtır.

2
6 ve
12 kaşelik
Kutular istiyiniz